

níky, učně, nádeníky) k práci objednali«, jak má za to mylně nalézací soud, nýbrž prostě »na těch, kdo práce sjednali« (»an denjenigen, welche die Arbeit bedungen haben«).

Právě uvedeným obratem označuje zákon prostě objednatele ze smlouvy o dílo. Tento také zpravidla sjednává smlouvu s mistrem, nikoli s jeho tovaryši, učedníky nebo nádeníky. Tím méně lze oprítí náhled zastávaný rozsudkem o intenci, kterou sledoval zákonodárce kvalifikačním důvodem krádeže podle § 176, II c) tr. z.

Skutek, na němž se rozhodnutí zakládá, byl tudíž nesprávným výkladem zákona uvažován podle zákona trestního, který se k němu nevztahuje. Rozsudek trpící zmatkem podle čís. 10 § 281 tr. ř. bylo k odůvodněné zmateční stížnosti v napadeném směru zrušiti jako zmatečný. Poněvadž zjištěními rozsudku je plně opodstatněna skutková podstata zločinu krádeže podle §§ 171, 176 II c) tr. z., bylo na jejich podkladě uznati obžalovaného ihned vinným tímto zločinem.

Čís. 5856.

Poruší-li veřejný úradník svoju úradnú povinnosť preto, aby s e b e opatril bezprávny majetkový prospech, vediač, že tento prospech je nevyhnutne spojený so škodou alebo inou ujmom druhej osoby, má v takomto prípade aj zvláštny, v § 471 tr. zák. predpokladaný úmysel spôsobiť túto škodu alebo ujmu.

Keďže škoda je náležitosťou skutkovej podstaty prečinu podľa § 471 tr. zák., jej zistenie má sa stať nehl'adiac na to, či ju strana uplatňovala.

Prečin podľa § 471 tr. zák. spáchaný verejným úradníkom požadovaním a prijímaním vyšších komisionálnych útrat, než na aké mal nárok.

Nejde o nepatrný prospech (§ 3, odst. 2 zák. čís. 178/1924 Sb. z. a n.), prijal-li vinník čiastky od 150 Kč vyše, trebárs boľy sobrané tak, že jednotlivci na ne platili len po 10 až 45 Kč.

(Rozh. zo dňa 20. marca 1937, Zm III 633/36.)

Verejný úradník A., prevádzajúc úradné komisie, dal si vyplatiť v šiestich prípadoch od strán na útratách komisií čiastky väčšie, než aké mu podľa platných predpisov prislúchaly; takpodobne učinil i jemu pridelený kancelársky úradník B., účinkujúci ako zapisovateľ, v troch prípadoch. Okrem toho žiadal a prijal B. v šiestich prípadoch od strán rôzne peňažité čiastky za úradné úkony. Súdy nižších stolíc uznaly za to oboch vinnými, a to obžalovaného A. šesťnásobným prečinom zneužitia úradnej moci podľa § 471 tr. zák., obžalovaného B. trojnásobným prečinom podľa tohože ustanovenia a šesťnásobným prečinom úplatkárstva podľa § 3, odst. 1 zákona čís. 178/1924 Sb. z. a n.

Na j v y š š í s ú d vyhovujúc čiastočne zmätočnej sťažnosti obžalovaného A., z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p. zrušil roz-

sudky súdov nižších stolíc, pokiaľ tento obžalovaný bol uznaný za vinného z prečinu zneužitia úradnej moci podľa § 471 tr. z. v bodoch uvedených pod čís. A, 1, 2 a 6 rozsudku prvého súdu, a podľa § 326, čís. 1 tr. p., oslobodil tohoto obžalovaného od obžalobv, podanej v týchto bodoch proti nemu štátnym zastupiteľstvom; ináč zmätočnú sťažnosť obžalovaného A. okrem časti vzťahujúcej sa na výrok o treste čiastočne odmietol, čiastočne zamietol; zmätočnú sťažnosť obžalovaného B. zamietol.

Z d ô v o d o v:

Pokiaľ dôvod zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p. bol obžalovaným A. po zákone uplatňovaný, treba najprv vo všeobecnosti podotknúť toto:

Náležitosťou prečinu podľa § 471 tr. z. je síce aj to, aby obžalovaný porušil svoju úradnú povinnosť tým cieľom, aby niekomu proti právu spôsobil prospech, alebo škodu, alebo inú ujmu. Avšak neľze prisvedčiť zmätočnej sťažnosti, že takýto úmysel je vylúčený v tom prípade, keď obžalovaný porušil svoju úradnú povinnosť preto, aby si zaopatril bezprávny majetkový prospech. Keď verejný úradník poruší svoju úradnú povinnosť, aby si opatril bezprávny majetkový prospech, vediac, že tento prospech je nevyhnutne spojený so škodou, alebo inou ujmovou inej osoby, takže cudzia škoda je nevyhnutným následkom bezprávneho prospechu obžalovaného, treba uznať, že v takomto prípade obžalovaný mal aj zvláštny, v § 471 tr. z. prepokladaný úmysel spôsobiť túto škodu, alebo ujmu.

Bezpodstatná je tiež námietka, že s hľadiska § 471 tr. z. možno zistiť škodu len vtedy, keď sa strana poškodenou cíti a to aj prejaví. Ponevác škoda je náležitosťou skutkovej povahy prečinu podľa citovaného paragrafu, zistenie škody má sa stať nehľadiac na to, či ju strana uplatňovala v predošlom, alebo v trestnom pokračovaní.

Preskúmajúc rozsudky oboch nižších súdov s hľadiska § 385, čís. 1 a) tr. p. v jednotlivých bodoch odsudzujúcej časti, týkajúcej sa obžalovaného A., dospel však najvyšší súd v troch prípadoch zneužitia úradnej moci, pre ktoré bol tento obžalovaný odsúdený, a to v prípadoch uvedených pod A 1, 2 a 6 výroku rozsudku prvého súdu, k odlišnému posúdeniu, než ako sa to stalo v rozsudkoch nižších súdov.

V prípade A 1 (komisia v D.) obžalovaný A. hájil sa tým, že rátal trovy tak, ako keď by išiel vozom, a to hľadiac na vzdialenosť miesta komisie od sídla úradu prez 38 km, tedy ta a späť dohromady viac ako 76 km, a že preto mal právo rátať diety za 2 dni. Pri tomto rátaní išlo by len o rozdiel asi 9 Kč, keď by však obžalovaný podľa svojho hľadiska prirátal ešte aj noclažné, nebol by rozdiel žiadny.

Táto obhajoba je pre posúdenie viny obžalovaného po subjektívnej stránke závažná, lebo keď ide o iné hľadisko pri účtovaní trov komisie, neľze uznať, že by si bol obžalovaný pri svojom spôsobe rátania povedomý, že si nesprávnym účtovaním opatruje bezprávny prospech a spôsobuje stránke škodu. V tomto prípade neľze uznať, že obžalovaný A. úmyselne porušil svoju úradnú povinnosť, a to tým cieľom, aby strane spôsobil škodu.

V prípadoch A 2) a 6) výroku rozsudku prvého súdu ide o rozdiel 26 Kč, resp. 23 Kč medzi trovami, ktoré obžalovaný skutočne žiadal a prijal, a trovami, ktoré podľa predpisov bol oprávnený si rátať. Táto okolnosť v súvislosti s tým, že v uvedených prípadoch obžalovaný určil trovy v zaokrúhlených sumách, nasvedčuje tomu, že nešlo tu o vedomé a zúmyselné zvýšenie trov, najprv azda presne vyrátaných podľa platných predpisov, ale o paušálne, približné ich určenie. Pri takomto stave veci však, hľadiac na nepatrný prospech, akého v týchto prípadoch obžalovaný skutočne dosiahol, neľze uznať, že by obžalovaný, ktorý podľa zistenia odvolacieho súdu bol finančne dobre situovaný, bol sa vedomo rozhodol porušiť svoju úradnú povinnosť spôsobom, zakladajúcim prečin podľa § 471 tr. z., preto, aby si zaopatril v jednom prípade 23 Kč a v druhom prípade 26 Kč. Naopak treba uzatvárať na to, že sa v týchto prípadoch nesprávne určenie výšky trov stalo pre povrchnosť a nedbalosť obžalovaného.

Naproti tomu nižšie súdy správne posúdily vinu obžalovaného v ostatných štyroch prípadoch, v ktorých rozdiel medzi trovami, ktoré obžalovaný žiadal, a trovami, ktoré mu podľa platných predpisov prislúchaly, je nápadne veľký a v ktorých ani inak niet základu pre vylúčenie zlého úmyslu obžalovaného.

Najmä bezpodstatná je námietka zmätočnej sťažnosti, že pri určení komisionálnych trov vyššou sumou, než aká je prípustná podľa platných predpisov, ide len o nesprávny názor pokračujúceho verejného úradníka, nakoľko proti určeniu trov je prípustný rekurz. Nejde v uvedených štyroch prípadoch o nesprávny názor, ale o vedomé a hrubé prekročenie pevných sadzieb v neprospech poškodených. Tvrdenie, že v podobných iných prípadoch bolo zavedené len disciplinárne pokračovanie, nemôže mať vlivu na rozhodnutie v tomto prípade.

Na subjektívne vedomie bezprávnosti a zlý úmysel obžalovaného v týchto štyroch prípadoch poukazujú okolnosti, uvedené v rozsudku odvolacieho súdu, ktorý dovodil tento úmysel obžalovaného nielen z prekročenia predpisov o účtovaní trov, ale aj predpisov iných, vydaných za účelom kontroly, ako sú predpisy o povinnosti predkladania výkazov nadriadenému úradu a zákaz prijímať hotovosti, vydávanie potvrdeniek a i. Námietka, že podobné činy boli stíhané len administratívne, je práve tak bez významu ako obrana obžalovaného, že dávno predtým nebolo zvyku vydávať stranám potvrdenky na zaplatené komisionálne trovy.

Preto najvyšší súd, pokiaľ sa týka bodov A 1, 2 a 6 výroku rozsudku prvého súdu, vyhovel zmätočnej sťažnosti obž. A. z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p., zrušil na základe 1. odst. § 33 por. nov. čiastočne rozsudky oboch nižších súdov vo výroku o vine a vyniesol dotyčne týchto troch prípadov sprosťujúci rozsudok podľa § 326, čís. 1 tr. p.

Dôvod zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 b) tr. p. uplatňuje zmätočná sťažnosť obžalovaného B. námietkou, že nie je daná kvalifikácia podľa § 3, odst. 1 zák. čís. 178/1924 Sb. z. a n., ale len kvalifikácia podľa § 3, odst. 2 cit. zák., lebo vraj išlo o nepatrný prospech. Aj v tejto časti je zmätočná sťažnosť bezzákladná.

Podľa zistení nižších súdov sumy, ktoré obžalovaný B. v jednotlivých inkriminovaných prípadoch prijal, ani v jednom prípade neboly nižšie ako 150 Kč, vo dvoch prípadoch však presahovaly 4.000 Kč. Z okolností, že tieto sumy byly sobrané tak, že jednotlivci platili po 10—45 Kč za jutro, nemožno vyvodzovať, že išlo o prospech nepatrný, lebo úhrnná suma v každom z jednotlivých inkriminovaných prípadov bola tak značná, že nemožno hovoriť o nepatrnom prospechu. Nemýlily sa preto nižšie súdy, keď činy obžalovaného kvalifikovaly ako šesťnásobný prečin podľa § 3, odst. 1 zák. čís. 178/1924 Sb. z. a n.

Čís. 5857.

Členové sborů uniformované stráže bezpečnosti jsou oprávněni vykonávati službu jen v policejním obvodu policejního úřadu (policejního ředitelství), k němuž jsou služebně přiděleni.

Zakročuje-li tedy člen sboru stráže bezpečnosti mimo policejní obvod policejního úřadu, k němuž je služebně přidělen, z důvodu trestného činu spáchaného mimo tento obvod, nejde o »výkon služby« podle § 81 tr. zák.

Užije-li však v takovém případě osoba podezřelá z trestného činu vůči členu sboru stráže bezpečnosti proti ní zakročujícím skutečného násilí nebo vyhrůžky ublížením na těle, na svobodě, na cti nebo na majetku, aby zmařila své zadržení a odevzdání vrchnosti, dopouští se zločinu podle § 98 tr. zák.

(Rozh. ze dne 22. března 1937, Zm I 1376/36.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaných A. a B. do rozsudku krajského soudu, pokud směřovala proti odsuzujícímu výroku pro zločin podle §§ 81, 82 tr. z., zrušil napadený rozsudek v tomto výroku jako zmatečný a v důsledku toho též ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisících a uznal obžalované vinými, že dne 17. srpna 1936 v X. učinili skutečné násilí M., aby ho přinutili k opominutí, čímž spáchali zločin veřejného násilí vydíráním podle § 98 a) tr. z.

Z d ů v o d ů:

Podle skutkových zjištění napadeného rozsudku vyvolali oba obžalovaní v hostinci v X. výtržnost, při níž obžalovaný A. házel po hostech pivními sklenicemi a pivními podnosy, pročež byli oba vytlačeni z hostince. Proti nim zakročil policejní nadstrážník M., člen sboru pražské stráže bezpečnosti, který zastihl B., jak se dobýval do hostince maje v ruce klacek. B. neuposlechl výzvy nadstrážníka M., aby s ním šel na policejní strážnici, nýbrž mával kusem dřeva a strčil do nadstrážníka, až strážník upadl. Při tom mu pomáhal obžalovaný A., který hrozil nadstrážníku ulomeným tágem a uhodil ho několikrát do prsou. Když obžalovaný B. vytáhl nůž na nadstrážníka M., ležícího na zemi, byl udeřen nadstrážníkem N., který přišel k výstupu, šavlí do ruky, a nato předveden